

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

تحلیل اسناد تقنینی

توقف ارایه پروپوزل ها و پیشنهادات درباره پروژه های غیر ضروری از سوی موسسات غیردولتی

تاریخ: ۷ دلو ۱۴۰۲

1. عنوان سند

توقف پروپوزل ها و پیشنهادات درباره پروژه های غیر ضروری (آگاهی دهی عمومی) از سوی موسسات داخلی و بین المللی غیر اماراتی.

2. مقدمه

- خلاصه سند قانونی: رهنمود شماره 17، که از سوی وزارت اقتصاد نظام کنونی صادر شده است، تغییر در تمرکز فعالیت های موسسات تمویل کننده و موسسات غیردولتی (NGO)، از جمله موسسات کمک رسان دولتی، موسسات بین المللی و سایر موسسات (که منبهد بنام "موسسات" گفته میشود) را ملزم می سازد. این موسسات موظف اند فعالیت های خود را از پروژه های مربوط به آگاهی دهی عمومی، حمایت، توسعه صلح و حل منازعات به سمت کمک های بشردوستانه ضروری و توسعه زیربناها تغییر دهند. این حرکت بخشی از یک استراتژی وسیع تر برای ثبات جامعه و تخصیص موثر منابع می باشد.
- مبنای قانونی سند: این رهنمود از طرف وزارت اقتصاد مخصوصاً از طریق دفتر معاونت مالی و اداری و ریاست انسجام موسسات غیردولتی مطابق با [طرز العمل هماهنگی و تنظیم موسسات غیردولتی \(2022\)](#) صادر شده است. این رهنمود با احکام ماده 4 (16) این طرز العمل که چارچوب نظارتی فعالیت های موسسات غیردولتی در داخل افغانستان را مشخص می کند مطابقت دارد. این سند قانونی بر نقش این وزارت در تعیین و تشخیص محدوده و تمرکز فعالیت های موسسات غیردولتی در کشور تاکید دارد.

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

- **محدوده سند:** این رهنمود بر تمام موسسات داخلی و بین المللی فعال در افغانستان قابل تطبیق می باشد و ساحات مشخصی را برای توقف و هدایت مجدد فعالیت ها تعریف می کند. بر اساس لحن استفاده شده درین رهنمود، خصوصیات بند دوم آن، به نظر می رسد که تأثیر این رهنمود برای حرکت رو به جلو بوده و تمرکز آن در درجه اول بر پروژه های آینده است. این نشان می دهد که پروژه های در حال انجام ممکن است بر بنیاد قاعده عطف به ماسبق از این رهنمود متاثر نگردد.

3. تحلیل و توضیح

- **تغییر جهت عاجل:** نظام کنونی تمام آن موسسات را موظف می کند تا کمک های بشردوستانه اضطراری و توسعه زیربناها را بشکل عاجل اولویت بندی کنند و از فعالیت های حمایتی، توسعه صلح و آگاهی دهی عمومی فاصله بگیرند.
- **ساحات خاص برای توقف:** این دستورالعمل بطور صریح آگاهی دهی عمومی، حمایت و برنامه های توسعه صلح را هدف قرار می دهد و از این موسسات می خواهد که پروژه های خود در این بخش ها را فوراً متوقف کنند.

- **پیامدهای عدم انطباق:** عدم رعایت شرایط مندرج این رهنمود ممکن است منجر به عواقب جدی، از جمله انحلال احتمالی موسسه (متخطی) توسط کمیسیون عالی ارزیابی شود. در حالی که این رهنمود به طور صریح در مورد کمیسیون عالی ارزیابی توضیح نمی دهد، اما موجودیت و وظایف آن ریشه در **قانون موسسات غیر دولتی مصوب 2005** دارد که بطور خاص در ماده 17 مورد تأکید قرار گرفته است. کمیسیون عالی ارزیابی که به اساس این قانون ایجاد می گردد متشکل از نمایندگان وزارت اقتصاد، وزارت امور خارجه، وزارت مالیه، و وزارت عدلیه به رهبری وزارت اقتصاد می باشد. این کمیسیون در ارزیابی و بررسی درخواست های ارائه شده توسط موسسات غیردولتی، تضمین انطباق با معیارات قانونی و عملیاتی، طوریکه که در مواد 16 و 19 قانون موسسات غیردولتی 2005 مشخص شده است، نقش محوری ایفا می کند. با وجودیکه این کمیسیون در دوره حکومت جمهوری اسلامی افغانستان ایجاد شده است، به نظر می رسد که این کمیسیون در حال حاضر **به فعالیت خود ادامه می دهد.**

- **نقاط نگرانی/خطر:** این رهنمود می تواند محدوده عملیاتی موسسات را بطور قابل ملاحظه محدود کند و بر فضای جامعه مدنی تأثیر بگذارد. ابهام در تعریف «نیازمندیهای اساسی» و «زیربنا» می تواند به تفسیرها و چالش های اجرایی متفاوت منجر شود. علاوه بر این، عدم شفافیت درباره طرزالعمل آن می تواند منجر به اجراءات خودسرانه شده و موسسات را از چارچوب های لازم برای پیگیری عادلانه محروم کند.

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

4. تاثیرات

- **تأثیرات احتمالی مثبت:** این رهنمود منابع را به سمت نیازمندیهای بشردوستانه و زیربنایی هدایت می کند که به طور احتمالی منجر به منافع فوری و ملموس تر برای مردم شود. بر اساس این مکتوب، وزارت اقتصاد در نظر دارد تا تعداد برنامه های همسان را کاهش دهد که احتمالاً سبب موثریت بیشتر می گردد.
- **تأثیرات احتمالی منفی:** این رهنمود نظام کنونی می تواند به طور مشخص فعالیت های موسسات خاص را محدود کند، بر مشارکت جامعه مدنی تأثیر بگذارد و پروژه های جاری مخصوصاً بخش های مشخص مانند توسعه صلح و حمایت را مختل کند. تغییر ناگهانی در تمرکز عملیاتی ممکن است به اعتماد و رابطه برقرار شده میان موسسات غیردولتی و جوامع محلی آسیب برساند، و احتمالاً منجر به سردرگمی و احساس از دست دادن این موسسات در بین افراد وابسته به خدمات آنها گردد. علاوه بر این، اگر رهنمودهای جدید از اولویت های موضوعی موسسات تمویل کننده فاصله بگیرد، موسسات تمویل کننده بین المللی ممکن است بودجه خود را کاهش دهند که این کار بر دسترسی به منابع برای موسسات غیردولتی تأثیرگذار می باشد. این موضوع به نوبه خود باعث می شود که خدمات به افراد آسیب پذیر به دلیل از دست دادن دسترسی به خدمات حیاتی که قبلاً توسط موسسات غیردولتی ارائه می شد، کمتر گردد. به طور کلی، این رهنمود می تواند باعث ایجاد همسویی مجدد در بخش موسسات غیردولتی شود و بر موثریت و روابط آنها با جوامع و تمویل کنندگان به طور یکسان تأثیر بگذارد.

5. نگرانی ها

- **پیچیدگی در انطباق و تفسیر:** ابهام رهنمود در تعریف «نیازمندیهای اساسی» و «زیربنا» ممکن است منجر به اجرای سلیقه ای و متنوع شود.
- **عدم شفافیت طرزالعمل:** این رهنمود فاقد احکام دقیق در مورد تحریم ها، عدم انطباق، و پروسه های استیناف خواهی می باشد که سبب عدم شفافیت و عدالت می شود.
- **مشارکت ناکافی ذینفعان:** تهیه و صدور رهنمود ممکن است معلومات مهم موسسات غیردولتی، متخصصین حقوقی و نمایندگان جامعه را نادیده گرفته باشد.

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

6. پیشنهادات

- شفافیت بیشتر: ارائه تعاریف دقیق برای «نیازمندیهای اساسی» و «زیربنا» به موسسات غیردولتی کمک می کند تا پروژه های خود را با اهداف این رهنمود هماهنگ کنند و از کاربرد منسجم آن اطمینان حاصل کنند.
- شناخت نیازمندیهای متنوع زیربنایی: قبول اینکه زیربناها شامل ساخت و سازهای ملموس و عناصر اساسی اجتماعی، مانند تعلیم و تربیه و برنامه های آگاهی دهی عمومی است، می تواند تسهیل کننده یک شیوه انکشاف اجتماعی وسیعتر باشد.
- مدنظر گرفتن استثنائات: شامل نمودن احکام متفاوت و ظریف برای استثنائات یا مدنظر گرفتن کمک های مالی خاص برای پروژه هایی که به طور قابل توجهی به ثبات و توسعه اجتماعی کمک می کنند، حتی اگر به طور سنتی به عنوان زیربنا محسوب نمی شوند، میتواند این رهنمود را تقویت کند.
- نظارت و پروسه قانونی: حصول اطمینان از اینکه تغییرات مؤثر بر موسسات جامعه مدنی از طریق یک مکانیزم قانون گذاری مشارکتی شامل متخصصین حقوقی پروسس شده سبب توسعه حکومتمداری عادلانه می شوند و از منافع ذینفعان محافظت می کنند.
- شفافیت در قواعد شکلی: ایجاد رهنمودهای واضح غرض شناسایی موارد عدم انطباق، درخواست تجدیدنظر در تصامیم، و شفاف سازی، به سازمان های غیردولتی چارچوب های لازم برای پیگیری را ارائه می دهد و منصفانه بودن این رهنمود را بیشتر میسازد.
- مشارکت ذینفعان در تصمیم گیری: انجام مشوره فعالانه با موسسات غیر دولتی، نمایندگان جامعه و متخصصین حقوقی در پروسه تصمیم گیری سبب اتخاذ رهنمودهای آگاهانه تر و عادلانه تر می شود. نظام کنونی با همکاری مشترک با این موسسات می تواند از تجربه و تخصص ساحوی وسیع آنها استفاده نموده و شیوه مشارکت محور را تقویت کند. این چنین همکاری ها نه تنها می تواند اهداف رهنمود را با واقعیت های عینی هماهنگ کند، بلکه می تواند اهداف مشترک برای توسعه اجتماعی را نیز توسعه دهد. این مشارکت، به جای یک رابطه صرفاً مبتنی بر رهنمود، می تواند موثریت برنامه ها را افزایش دهد و حس مالکیت و تعهد مشترک را در میان تمام سهامداران دخیل تقویت کند.

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

- شفاف سازی در مورد تعزیرات و مجازات ها: شامل طرح دقیق تعزیرات و مجازات ها برای موارد عدم انطباق، همراه با معیارات واضح برای تطبیق آنها، شفافیت و عدالت را تضمین می کند.
- احترام به نقش ها و حقوق موسسات غیردولتی: قبول نقش ها و حقوق متنوع موسسات غیردولتی در چارچوب رهنمود تضمین می کند که خدمات اساسی مختل نمی شوند و موسسات غیردولتی می توانند به طور موثر به فعالیت خود ادامه دهند.
- چارچوب حل و فصل منازعات و استیناف خواهی: ایجاد یک پروسه حل و فصل منازعات و استیناف خواهی روشن و قابل دسترس در چارچوب رهنمود، زمینه را برای جبران خسارت و تضمین تصمیم گیری عادلانه و شفاف مساعد می کند.
- بررسی جامع چندسکتوری: بررسی کامل شامل سهامداران مختلف، بشمول وزارتخانه های سکتوری، ضروری است تا اطمینان حاصل شود که موارد اقتصادی، حقوقی، عدلی، انصاف و حقوق در این دستورالعمل به طور کامل در نظر گرفته شده است.

7. نتیجه گیری

هدف از رهنمود شماره 17 تمرکز مجدد منابع تمویل کنندگان، موسسات غیردولتی و سایر موسسات بر ساحات مهم می باشد. با این حال، این رهنمود نگرانی های متعدد مخصوصاً در مورد حدود محدود کننده آن و عدم موجودیت احکام دقیق را ببار می آورد. همانطور که در سفارشات ذکر شده است، شیوه متفاوت تر، جامعتر و شفاف تر می تواند اثرات منفی احتمالی را کاهش دهد و موثریت این رهنمود را در تقویت توسعه اجتماعی و زیربنای پایدار در افغانستان افزایش دهد.

8. منابع:

برای معلومات بیشتر درباره قوانین مربوطه، لطفاً به منبع ذیل در وب سایت [دیدبان حاکمیت قانون افغانستان \(ARLO\)](#) مراجعه کنید: [طرز العمل نظام کنونی درباره انسجام و تنظیم فعالیت های موسسات داخلی و بین المللی](#) مورخ 22 اکتوبر 2022: این طرز العمل که توسط رئیس الوزرای نظام کنونی ملا محمد حسن آخوند تصویب شده است، چارچوب نظارتی را برای موسسات غیردولتی داخلی و

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.

رفع مسئولیت: این تجزیه و تحلیل صرفاً برای اهداف معلوماتی است و بدیل مشوره حقوقی مسکلی نمی باشد. این سند با بی طرفی، حسن نیت و با استفاده از معلومات موجود در زمان تهیه آن ایجاد شده است. معلوماتی که این سند به اساس آنها تهیه شده است ممکن است بدون اطلاع قبلی تغییر کند و نمی توان از کامل بودن یا دقت آن اطمینان حاصل کرد. ما به همه خوانندگان قویاً توصیه می کنیم که برای هر موضوع حقوقی خاص با مشاور حقوقی متخصص مشورت کنند.

بین المللی فعال در افغانستان ترسیم می کند. جنبه های مهم این طرز العمل شامل ثبت اجباری موسسات غیر دولتی در وزارت اقتصاد، رهنمودهای در مورد پروژه های خاص سکتوری، و مکانیزم های گزارش دهی دقیق است. این طرز العمل چالش هایی مانند شفافیت، پاسخگویی و نظارت بر پروژه را روشن ساخته بر ضرورت سروی های هماهنگ، تطبیق پروژه ها در مطابقت با ادارات سکتوری و رعایت چارچوب های قانونی تاکید می کند. این سند برای درک چشم انداز عملیاتی موسسات غیردولتی تحت نظر نظام کنونی بسیار مهم است.

متحدالمال وزارت امور خارجه در مورد رهنمودهای تطبیق پروژه صحتی مورخ 09 سپتامبر 2023: این متحدالمال که از سوی وزارت امور خارجه صادر شده است، رهنمودهای وزارت صحت عامه را به موسسات ملل متحد و موسسات بین المللی در افغانستان ابلاغ می کند. این متحدالمال که از 30 اگست 2023 لازم الاجرا شد، رهنمودهایی را برای پروژه های مرتبط با صحت، از جمله ممنوعیت پرداخت نقدی به مریضان توسط کارمندان و محدودیت های کارمندان به ارتباط بازدید با افراد ملکی در مجاورت مراکز پروژه ها، تعیین می کند. هدف این رهنمودها اطمینان از انطباق و رعایت پروتکل های خاص در طول اجرای پروژه، با تاکید بر اهمیت شفافیت و پاسخگویی در عملیات پروژه های صحتی است. این متحدالمال برای موسسات بین المللی دخیل در پروژه های صحتی در افغانستان ضروری است و بر لزوم همسویی با معیارات عملیاتی و رفتاری تعیین شده تاکید می کند.

رهنمود معاونت مالی و انسجام وزارت مالیه درباره ممنوعیت کار زنان در موسسات غیردولتی مورخ 24 دسامبر 2022: این رهنمود که از سوی وزارت اقتصاد صادر شده است، موسسات غیردولتی داخلی و بین المللی را موظف نمود تا کار کارمندان اناث خود را به تعلیق آورند. این رهنمود بمنظور رفع نگرانی های مربوط به عدم رعایت حجاب اسلامی و قوانین نافذه نظام کنونی از سوی زنان کارمند در این موسسات صادر گردید. وزارت اقتصاد به عنوان نهاد هماهنگ کننده فعالیت های موسسات بر نقش خود در اجرای قوانین و مقررات تاکید نمود. عدم رعایت این رهنمود می تواند منجر به لغو جواز فعالیت موسسه غیردولتی متخلف شود. این رهنمود برای درک محدودیت های عملیاتی که موسسات غیردولتی در آن زمان با آن مواجه بودند، مخصوصاً از جنبه پالیسی های قوای بشری مرتبط با جنسیت در امارت اسلامی افغانستان، مهم بود. این رهنمود محیط قانونی و نظارتی وسیع تر را که بر فعالیت های موسسات غیردولتی در کشور تأثیرگذار است منعکس نمود.

این سند توسط سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) برای برنامه دیده بان حاکمیت قانون افغانستان (ARLO) تهیه شده است. برای معلومات بیشتر در مورد دیدبان حاکمیت قانون، لطفاً به وب سایت ما به آدرس www.arlo.online مراجعه کنید.